

Topol jde do Havlovy knihovny

1.9.2011 Lidové noviny str. 9 Kultura

JIŘÍ PEŇÁS Knihovna Václava Havla

Čtenáři LN si museli všimnout, že jméno Jáchym Topol se během léta přestalo na stránkách kulturní rubriky vyskytovat. Důvody jsou přirozené: na známého spisovatele čeká nová role.

* LN Já sice vím, z jakého důvodu ses vytratil z LN, ale možná by nebylo špatné vysvětlit to čtenářům. (A vzhledem k tomu, že se známe již přes půl života a já byl jistou dobu tvým „nadfízeným“, snad čtenáři prominou, že si budeme tykat.)

Je fakt, že poslední moje texty pro Lidovky vyšly zkraje léta, zároveň ale občas stále cítím ono známé brnění v konečcích prstů, které velí zasednout k počítači a informovat čtenáře o nějakém kulturním počínu, o který se chci podělit. Naposledy to byl třeba radostný pocit ze strhující knihy polárníka Hynka Adámka Češi v Antarktidě či ustrnutí nad historickou prací Jiřího Černíka S tomahawkem proti mušketám. Pokud vím, mimo Lidovky se o těchto počinech nepsalo! Do novin mne mimo jiné dovedl pocit, že novináři píšící o kultuře jaksí kopírují zpravodajství – dobré zprávy, žádné zprávy – a že se rozmáhá plačtivé psaní o jakýchsi žluklých pocitech z nepovedené práce. Mě v redakčním ohnisku spíše udržovala touha zvěstovat dobré zprávy, dělit se o radost z četby a ze zážitků různého druhu. Pravda je ale taková, že jsem se vydal za dalším puzením, chytil hozené lano, moji novinářskou stezku překřížila nabídka, která se neodmítá...

* LN Tři čtvrtě roku, vlastně spíš dva roky, v Lidovkách – není to vlastně nejdelší perioda, kdy jsi byl takto spořádaně zaměstnán? Navíc v deníku...

V deníku jsem byl zaměstnán poprvé a je to jako neustále sjíždět peřeje. Ždímačka. Chceš-li tuhle práci dělat odpovědně, nemůžeš dělat nic jiného... Ty dvouleté zaměstnanecké periody ale mají v mém životě svůj řád a smysl, snad je to místo vojny... tu jsem totiž za socialismu neabsolvoval. V Respektu jako reportér jsem byl naposledy také dva roky, učitelem na Literární akademii Josefa Škvoreckého jsem byl také dvakrát, vždy po dvou letech, nevím, proč to tak je. Asi toho chci v životě víc stihnout.

* LN Není to tak, že se v tobě neustále sváří bytost řekněme novinářská s tou beletristickou, spisovatelskou? A vždycky si jedna vezme odpočinek?

Nejsem typ spisovatele, který by dlel ve své pracovně či ve svém domě někde na samotě a vymýšlel a snil, potřebuju ten frmol okolo, slyšet lidi, jsem zvědavý, což je podstata novinářiny, myslím. Stopuješ neustále, kudy se ubírá tvoje zem, na co lidé myslí, čím se zabývají... to je fascinující. Jednou jsi novinář, tak jsi vždycky novinář, i když zrovna do novin nepíšeš.

* LN Napsal jsi někdy nějaký delší umělecký text během svých zaměstnání?

To považuji za nemožné. To je zabiják. Dopoledne dejme tomu psát články, jet na reportáž, dělat interview a večer se ponořit do prózy, navíc samozřejmě co nejvíc být s dětmi, hodně číst, do toho občas cestovat, to není možné. Tenhle rytmus zabil mého dědečka Karla Schulze ve věku krátce po čtyřicítce a já to mám pořád na paměti.

* LN Právě dnes nastupuješ do nového zaměstnání, do **Knihovny Václava Havla**. Co tam máš za úkol?

Spoluvytvářet ediční řadu, už teď mohu prozradit, že chystáme bombu, dobrodružný životopis Miloše **Havla**, mimo jiné klíčové postavy českého filmu, z pera novinářky Krystyny Wanatowiczové. Tahle knížka, sepsaná s pečlivostí vědecké studie a zaštitěná historiky, má šanci stát se opravdovým bestsellerem. Mým hlavním úkolem ovšem je vytvářet to, čemu se říká kulturní program, tedy zvát a nechat zazní hlas současných kulturních osobností svým životem a dílem spojených s **Václavem Havlem**. Nepůjde ale v žádném případě o nějaké křepčení kolem potentáta. **Knihovna** nechce být památkem, jde o to, vytvořit živou a navštěvovanou klubovou scénu. Už 15. září ten nový program symbolicky odstartuje divadelník Andrej Krob svými Paměťmi kulisáka, chystá se týden nakladatelství

Torst s vůbec první výstavou fotografií Viktora Stoilova, mj. vydavatele Havlových Sebraných spisů, s Karolínou Ryvolovou právě dáváme dohromady festival současných romských spisovatelů, vystoupit v knihovně se chystá spisovatel Pavel Kosatík, stejně tak třeba šéfredaktor Respektu Erik Tabery. Na pokoji nenecháme ani Václavovy přátele a spolubojovníky, kupříkladu Ivana Jirouse či Bohdana Holomíčka, ani současné autory, jejichž hlas by bylo možné v aktuálním mediálním hřmotu přeslechnout, jako jsou třeba prozaička Bianca Bellová nebo básník Tomáš Weiss. **Václav Havel** byl vždy bytostí stmelující, měl prsty snad ve všem podstatném a kvalitním, co se tu v kultuře šustlo, takže ten rozsah je skutečně obrovský.

* LN Čí to byl nápad, zaměstnat tě? **Václava Havla**?

Najal mě současný ředitel Martin Palouš a Václav mi docela zevrubně popsal, jak si to představuje. Jako klub!

* LN Před tebou vytvářel program knihovny literární historik Martin C. Putna. A já musím říci, že zajímavě: pořady, výstavy, semináře, které tam organizoval, byly výborné a vztahovaly se k **Havlovi** novým způsobem. Jakým směrem to povedeš ty?

Práci Martina C. Putny se kořím a nejde jen o jeho činnost v knihovně. Martin je zapálený vědec, jehož knihy jsou v české literatuře (kultuře) nezastupitelné. Laťku pro knihovnu nastavil opravdu vysoko a je na co navazovat. Mým úkolem snad je knihovnu jako vědecké pracoviště ještě poněkud více otevřít světu a veřejnosti...

* LN Předpokládám, že nyní budeš mít čas i na psaní. Předpokládáš to taky?

Nepředpokládám.

Knihovna Václava Havla zatím v Řetězovce

* **Knihovna Václava Havla** byla v roce 2004 založena po vzoru prezidentských **knihoven** v USA. Oficiálně slouží k „dokumentaci, výzkumu a propagaci života, díla a myšlenek **Václava Havla**“, přičemž bývalý prezident vždy zdůrazňoval, že nemá jít o žádný pomník, ale o badatelské a kulturní místo, kde by se setkávali lidé různě spříznění. * Není tajemstvím, že další rozvoj knihovny je spojen s investicemi magnáta Zdeňka Bakaly, který se má výrazně podílet na rekonstrukci paláce na hradčanském Loretánském náměstí. Knihovna by měla zaujímat dvě třetiny budovy, v dalších částech paláce by mohla být Havlova kancelář, ale i sídla některých nevládních organizací. Náklady na přestavbu paláce, se kterou už dali rámcový souhlas památkáři, se odhaduje přibližně na 200 milionů korun. * Literární pořady a vernisáže prozatím probíhají ve staroměstském domě v Řetězové ulici nad kavárnou Montmartre. Mnozí návštěvníci se domnívají, že toto místo je ideální a účelu zcela vyhovuje. kul